

[Aase Olesen]

Jeg vil gerne på Det Radikale Venstres vegne takke forespørgerne for, at vi her får anledning til at diskutere ulykker til søs.

Jeg har forstået af forespørgslen, at anledningen er den midlertidige eller foreløbige rapport, som er udgivet af en række læger under Dansk Institut for Klinisk Epidemiologi. Jeg synes, det er meget interessant læsning og egentlig også rystende, at der er den meget store forskel på at være beskæftiget til vands og til lands.

Vi deler helt forespørgernes ønske om at få undersøgt i højere grad, end tilfældet er i dag, årsagerne til de relativt mange ulykker. Vi mener også, det er rimeligt, at der kommer en redegørelse for, hvad man med rimelighed kan gøre for at nedbringe tallet og skitsere, hvorledes man mest effektivt og præcist kan sætte ind.

Det er klart, at der må være tale om en prioriteret indsats ud fra en analyse af ulykernes art. Jeg har hæftet mig ved, at den foreløbige rapport fremhæver, at det er vigtigt ikke kun at se på dødsulykkerne og deres årsag som sådan, men også på det, man kalder lige-ved-ulykkerne, altså dér, hvor man er lige ved at stå over for en dødsulykke, men hvor man af en eller anden grund har undgået den. Det er klart, at en sådan analyse må med i arbejdet.

Jeg vil gerne understrege, at i den undersøgelse og den redegørelse, der skal komme, forventer vi ikke at der på forhånd er ulykesårsager, som er tabu. Når jeg nævner det, er det, fordi man på et enkelt punkt i undersøgelsen kan se, at de mennesker, der har undersøgt de her ulykker, faktisk mener, at en sådan årsag findes. Jeg tænker på afsnittet på side 21 i delrapporten, som handler om ulykker for fiskere, og hvor der står »drukning i havn«. Der står, at der i den periode, man har undersøgt, er omkommet 10 fiskere på grund af drukning i havn:

»Umiddelbart er det påfaldende, at alkoholpåvirkning formentlig har haft væsentlig betydning i 6 ud af de 10 dødsulykker, der skyldes drukning i havnebassinet. På den anden side er denne omstændighed næppe synderlig profylaktisk relevant. Efter en hård arbejdsperiode eller under tvungen hvile i havn på grund af uvejrlig er det i hvert fald såre menneskeligt at koble fra eller lade op med lidt selskabelighed og alkoholindtagelse.

Det forekommer urealistisk at ville påvirke denne tilbøjelighed.«

Jeg ved ikke, hvor urealistisk eller ikke-urealistisk det er, men at det rent faktisk er sådan, at 60 pct. af de ulykker, der hedder »drukning i havn«, skyldes alkoholindtagelse, synes jeg dog under alle omstændigheder bør indgå. Jeg håber ikke, at der andre steder rundt omkring i systemet findes dødsårsager, som man mener skal være tabu i et oplysningsarbejde. Mig minder det i alt for høj grad om den LO-modstand, vi i den seneste tid har set imod overhovedet at beskæftige sig med drikkeri på arbejdspladsen.

Det bliver så meget mere grotesk, som man på samme side i undersøgelsen siger, at dødstillene i første omgang illustrerer det velkendte forhold, at det altid er farligt at sejle, og at man følgelig bør undgå alle handlinger, der forøger risikoen for balance-tab. Hvis man i øvrigt kender lidt til alkohollens virkninger, må jeg bare sige, at det forekommer mig en noget besynderlig betragtning.

Dette skal ikke tages som et specielt indlæg om alkohol til søs, blot for at fremhæve, at vi håber selvfølgelig, at en undersøgelse og en redegørelse for, hvad man vil gøre, ikke på forhånd har indbyggede tabuer.

I øvrigt er jeg enig med de ordførere, der har sagt, at der er tale om vidt forskellige forhold, og at vi derfor også må forudse vidt forskellige tiltag, hvad enten vi taler om de store skibe i handelsflåden eller de ansatte i fiskerflåden eller på boreplatformene.

Jeg synes, det kan være rimeligt at minde os selv om, når vi snakker bemandingsregler, selve det faktum, at de fleste arbejdspladser i dag på de store skibe i handelsflåden i virkeligheden er utrolig ensomme. Vore sømandsvisers og slageres enlige rorgængere lider i dag fælles skæbne med stort set alle andre på et stort skib i den forstand, at de er meget, meget alene. Der er næsten ingen arbejdspladser, hvor der foregår et fælles arbejde. Det gælder lige fra kabyssen til maskinrummet. Jeg synes, det er relevant at huske, også når vi diskuterer bemandingsregler, at der er grænser for, hvor langt vi kan komme ned, alene af den grund, at folk går fuldstændig alene på deres arbejdsplads.

I delrapporten påpeges også andre ting, som det kan være relevant at tage med, og som jeg går ud fra kommer med i den rede-